

ПОРТФОЛІО

ВК. «Ключові аспекти доказової медицини в стоматології»

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я »
Шифр та назва спеціальності	221 «Стоматологія»
Назва освітньо-професійної програми	Стоматологія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус компоненти	Вибіркова
Обсяг дисципліни	3 кредити
Вид контролю	Залік

Дисципліна викладається на кафедрі громадського здоров'я, менеджменту та медичної експертизи високодосвідченими викладачами

Що таке доказова медицина?

- **Науково обґрунтований підхід:** доказова медицина — це підхід до клінічної практики, що базується на інтеграції найкращих наукових доказів, клінічного досвіду лікаря та цінностей пацієнта. Вона вимагає ретельного і систематичного пошуку, оцінки та застосування результатів високоякісних досліджень для прийняття рішень про діагностику, лікування та профілактику захворювань.
- Головна мета доказової медицини — підвищення якості медичної допомоги. Це досягається за рахунок зниження ризиків застосування неефективних або шкідливих втручань, стандартизації протоколів лікування на основі доведеної ефективності, а також підвищення безпеки пацієнтів через обґрунтованість кожного клінічного рішення.

Чому доказова медицина важлива для стоматології?

Мінімізація ризиків.

У стоматології існує велика кількість методик та матеріалів. Доказова медицина допомагає відфільтрувати неефективні або навіть небезпечні підходи, базуючись на об'єктивних даних. Це захищає пацієнтів від непотрібних витрат, ускладнень та розчарувань, забезпечуючи лише ті втручання, ефективність яких науково доведена.

Індивідуалізований підхід

Доказова медицина не означає уніфікований підхід до всіх. Навпаки, вона дозволяє адаптувати найкращі докази до унікальних потреб, побажань та клінічної ситуації кожного пацієнта. Це забезпечує найбільш оптимальне та персоналізоване лікування, що враховує всі аспекти здоров'я та способу життя людини.

Підвищення довіри

Коли лікар пояснює свої рішення, посилаючись на наукові дані, це створює атмосферу прозорості та довіри. Пацієнти відчують себе більш впевнено, знаючи, що їхнє лікування ґрунтується не на припущеннях, а на перевірених фактах, що є фундаментальним для успішної співпраці та комплаєнсу.

Основні методи оцінки доказів у стоматології

1. Рандомізовані контрольовані дослідження. Такі дослідження вважаються "золотим стандартом" у доказовій медицині. Вони передбачають випадковий розподіл пацієнтів на групи (експериментальну та контрольну) для мінімізації упередженості. У стоматології рандомізовані контрольовані дослідження використовуються для оцінки ефективності нових методів лікування, матеріалів, медикаментів та хірургічних втручань. Суворий дизайн досліджень дозволяє з високою достовірністю встановити причинно-наслідкові зв'язки.

2. Метааналізи та систематичні огляди. Ці дослідження є вершиною ієрархії доказів. Систематичні огляди збирають, оцінюють та узагальнюють результати всіх відповідних досліджень з певної теми, тоді як метааналізи додатково проводять статистичний аналіз об'єднаних даних. Це дозволяє отримати найбільш повне та достовірне уявлення про ефективність втручань, уникаючи помилок окремих досліджень.

3. Використання подвійного сліпого контролю. Для уникнення упередженості дослідників та учасників, у дослідженнях часто застосовується подвійний сліпий контроль. Це означає, що ні пацієнт, ні лікар, який надає лікування, не знають, до якої групи (експериментальної чи контрольної) належить учасник. Такий підхід гарантує об'єктивність результатів та мінімізує вплив психологічних факторів.

Мета дисципліни:

Метою навчальної дисципліни «**Ключові аспекти доказової медицини в стоматології**» є формування у здобувачів вищої медичної освіти системного розуміння принципів доказової медицини та набуття практичних навичок їх застосування у стоматологічній практиці. Дисципліна спрямована на розвиток клінічного мислення, здатності критично оцінювати наукові джерела, інтерпретувати результати клінічних досліджень і приймати обґрунтовані клінічні рішення з урахуванням сучасних наукових доказів, клінічного досвіду лікаря та індивідуальних потреб пацієнта.

Окрему увагу приділено інтеграції доказових підходів у профілактику, діагностику, лікування та прогнозування стоматологічних захворювань, а також формуванню культури безперервного професійного розвитку і відповідального використання наукової інформації в умовах швидкого оновлення медичних знань.

Завдання дисципліни:

- **Ознайомлення з теоретичними засадами доказової медицини, її історією, філософією та місцем у сучасній стоматології.**
- **Формування навичок формулювання клінічних запитань з використанням структурованих підходів (зокрема PICO) для вирішення стоматологічних клінічних проблем.**
- **Навчання методам пошуку наукової інформації у міжнародних та національних медичних базах даних (PubMed, Cochrane Library, Scopus тощо).**
- **Розвиток умінь критичної оцінки наукових публікацій, включно з аналізом дизайну досліджень, рівнів доказовості, ризиків систематичних помилок та статистичної значущості результатів.**
- **Опанування принципів інтерпретації результатів клінічних досліджень і метааналізів у контексті стоматологічної практики.**
- **Формування здатності застосовувати докази на практиці, поєднуючи їх із клінічним досвідом та цінностями пацієнта.**
- **Розвиток етичного та відповідального ставлення до використання наукових даних у клінічних рекомендаціях та лікувальних рішеннях.**
- **Підготовка до самостійної науково-інформаційної діяльності та безперервного професійного навчання впродовж життя.**

Ми очікуємо, що при вивченні дисципліни ви набудете:

- знань про основні концепції, терміни та принципи доказової медицини в стоматології;
- уміння формувати клінічні питання та знаходити релевантні наукові докази для їх вирішення;
- навичок критичного аналізу наукової літератури, клінічних настанов і протоколів лікування;
- здатності оцінювати якість та достовірність доказів, що лежать в основі стоматологічних методів діагностики і лікування;
- уміння інтегрувати наукові докази у клінічну практику з урахуванням індивідуальних особливостей пацієнта;
- навичок аргументованого клінічного рішення, заснованого на сучасних наукових даних;
- готовності до безперервного професійного розвитку та впровадження інноваційних, доказово обґрунтованих підходів у стоматології.